

عنوان مقاله:

تبیین نظری هستی‌شناسی دولت‌های ناحیه‌ای

محل انتشار:

فصلنامه جغرافیای سیاسی، دوره 4، شماره 2 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

محمود مبارکشاهی - دانشجوی دکتری جغرافیای سیاسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم تحقیقات، تهران، ایران

محمد رضا حافظ نیا - استاد جغرافیای سیاسی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران

ریباز قربانی نژاد - استادیار جغرافیای سیاسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم تحقیقات تهران، ایران

ابراهیم رومینا - استادیار جغرافیای سیاسی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

مبحث قومیت و مطالبات قومی یکی از موضوعات مورد توجه در حوزه مطالعات علوم انسانی است. در این میان، جغرافیای سیاسی به عنوان یکی از رشته‌های پویا در این حوزه، به دلیل ماهیت فلسفی خود که همانا مطالعه و بررسی بعد سیاسی فضا است، با نگرشی سیستمی، موضوع پراکندگی فضایی اقلیت‌ها و پراکنش نواحی قومی را مورد مطالعه قرار می‌دهد. در این مقاله تلاش شده است هستی‌شناسی دولت‌های ناحیه‌ای از دو منظر ماهیت و ضرورت، مورد بررسی واقع گردد و به این سوال اساسی پاسخ داده شود که چه عواملی ماهیت و ضرورت تشکیل چنین سازه‌هایی را توجیه‌پذیر می‌سازند؟ در حوزه جغرافیای سیاسی، "هارتشورن" و "گاتمن" با بحث از علت وجودی دولت، بر نقش نیروهای واگرا و همگرا در ایجاد و تداوم بقای کشور تاکید نموده‌اند؛ در این مقاله ضمن اشاره و نقد این نظریه‌ها، به بررسی عوامل موثر در هستی‌شناسی یا به عبارت دیگر ضرورت و چرایی دولت‌های ناحیه‌ای که امروزه در قالب الگوهای فدرالی و خودمختار، در برخی از کشورها به منصفه ظهور رسیده‌اند، می‌پردازیم. هستی‌شناسی دولت‌های ناحیه‌ای در چارچوب حکومت‌های ملی و مستقل، قابلیت تبیین و بررسی را دارند. ماهیت این گونه سازه‌های فضایی، بدون وجود کشور و حکومت ملی مستقل، امکان طرح نداشته و موضوعیت خود را از دست می‌دهند. این مقاله، از لحاظ هدف، بنیادی بوده و از لحاظ ماهیت، توصیفی-تحلیلی می‌باشد. در این تحقیق روش گردآوری اطلاعات، با توجه به نوع و ابعاد آن به صورت کتابخانه‌ای می‌باشد. نتایج تحقیق نشان می‌دهد عواملی همچون حق تعیین سرنوشت و خودگردانی ناحیه‌ای، تقسیم قدرت در ابعاد مختلف فضایی، ادراک هویتی و فضایی، شکوفایی توانمندی‌های ناحیه‌ای، هویت‌طلبی ناحیه‌ای، بحران‌زدایی منطقه‌ای و محلی از قلمرو ملی و مدیریت فضا و ایجاد تفاهم میان سازه‌های ناهمگون و ایجاد تعادل ناحیه‌ای، ضرورت و ماهیت تشکیل دولت‌های ناحیه‌ای را توجیه‌پذیر می‌سازند.

کلمات کلیدی:

هستی‌شناسی، دولت‌های ناحیه‌ای، هویت‌طلبی، ناسیونالیسم قومی، فدرالی، خودمختاری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1353966>

